

Zakonodavstvo u oblasti zaštite vazduha – od evropskog ka regionalnom i lokalnom nivou

Ognjan Pantić
22.04.2021.

Zakonodavstvo EU u oblasti zaštite vazduha

Tematska strategija u oblasti zaštite vazduha;

Paket za čist vazduh (Clean Air Policy Package)

Direktiva o kvalitetu ambijentalnog vazduha (2008/50/EZ)

Direktiva o ograničenjima emisija na nacionalnom nivou (NEC Direktiva)

Direktiva o industrijskim emisijama

Tematska strategija

Ciljevi strategije (do 2020. u odnosu na 2000):

- Smanjiti očekivanu smrtnost usled izloženosti suspendovanim česticama -47%
- Smanjiti akutnu smrtnost usled izloženosti ozonu -10%
- Smanjiti kisele kiše u šumskim područjima -74%
- Smanjiti kisele kiše u slatkovodnim područjima -74%
- Smanjiti površinu područja odnosno ekosistema koji su izloženi eutrofikaciji -43%

Paket i Program za čist vazduh

Do 2030. godine, rezultat treba da bude:

izbegavajte 58 000 prerane smrti,

spasiti 123 000 km² ekosistema od zagađenja azotom (više od polovine površine Rumunije),

spasiti 56 000 km² zaštićenih područja Natura 2000 (više od celog područja Hrvatske) od zagađenja azotom;

spasiti 19 000 km² šumskih ekosistema od zakiseljavanja.

Samo zdravstvene beneficije uštедеće društvu 40-140 milijardi evra spoljnih troškova i obezbediće oko 3 milijarde evra direktnih koristi zbog veće produktivnosti radne snage, nižih troškova zdravstvene zaštite, većih prinosa useva i manje štete na zgradama.

Direktiva o kvalitetu ambijentalnog vazduha 2008/50/EZ

Objedinila je prethodnu krovnu direktivu u ovoj oblasti (96/62/EZ), tri „ćerke direktive“, kroz koje se definišu nivoi zagađenja za različite zagađujuće materije

Vrednosti koncentracija su definisane na godišnjoj, dnevnoj i satnoj bazi

Države članice identifikuju zone i aglomeracije, kao i odgovorne vlasti, koje treba da preduzmu mere

Standardizovan monitoring i obaveza izrade planova kvaliteta vazduha

NEC Direktiva 2016/2284/EU

utvrđuje nacionalne obaveze za smanjenje emisija za države članice i EU za pet važnih zagađivača vazduha: azotni oksidi (NO_x), nemetanska isparljiva organska jedinjenja (NMHOS), sumpor-dioksid (SO₂), amonijak (NH₃) i fine čestice (PM_{2.5}).

Direktivom se prenose obaveze smanjenja za 2020. godinu o kojima su se EU i njene države članice dogovorile u skladu sa revidiranim Protokolom iz Geteborga 2012. godine prema Konvenciji o prekograničnom zagađenju vazduha na velike razdaljine

Obavezno izveštavanje prema EU o rezultatima sprovođenja Direktive

Direktiva o industrijskim emisijama 2010/75/EU

–IED

Spaja sedam prethodnih direktiva, uključujući i IPPC Direktivu i LCP Direktivu

Cilj IED je postizanje visokog nivoa zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine uzete u celini smanjenjem štetnih industrijskih emisija širom EU, posebno boljom primenom najboljih dostupnih tehnika (BAT). Oko 50.000 postrojenja koja se bave industrijskim delatnostima navedenim u Aneksu I IED moraju da rade u skladu sa dozvolom (koju su izdale vlasti u državama članicama). Ova dozvola treba da sadrži uslove postavljene u skladu sa principima i odredbama IED.

Kako su neke od država EU smanjile zagađenje?

Mere usmerene prema individualnim ložištima

Termoelektrane i industrija

Saobraćaj

Evropski zeleni dogovor

Zelena Agenda i Investicioni plan za Zapadni Balkan

Uskladiti region sa ambicijama Evropske unije do 2050 – ugljenična neutralnost

Realizovati potencijal cirkularne ekonomije

Smanjiti zagađenje vazduha, vode i tla

Promovisati održive metode proizvodnje hrane

Realizovati turistički potencijal